

III kwartał 2019

**KWARTALNA INFORMACJA O SYTUACJI OSÓB MŁODYCH
NA PODLASKIM RYNKU PRACY W KONTEKŚCIE REALIZACJI
PLANU GWARANCJI DLA MŁODZIEŻY
III KWARTAŁ 2019 R.**

**Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
2019**

AKTYWNOŚĆ I BIERNOŚĆ ZAWODOWA I EDUKACYJNA OSÓB MŁODYCH (15-24 LATA)

Tabela 1. Wybrane wskaźniki aktywności ekonomicznej osób młodych w wieku 15-24 lata w woj. podlaskim w ujęciu kwartalnym (wg BAEL)

Ludność w wieku 15-24 lata	III kw. 2018	VI kw. 2018	III kw. 2019	III kw. 2019 – III kw. 2018 (+/-)
Ogółem ludność w wieku 15-24 lata (tys. osób), w tym:	114	113	109	-5
Ludność bierna zawodowo (w tys. osób)	71	76	70	-1
Ludność aktywna zawodowo (w tys. osób)	43	37	39	-4
Pracujące osoby młode (w tys. osób)	37	32	33	-4
Bezrobotne osoby młode (w tys. osób)	5	5	6	+1
Współczynnik aktywności zawodowej (w %)	37,7	32,7	35,8	-1,9 pkt
Wskaźnik zatrudnienia (w %)	32,5	28,3	30,3	-2,2 pkt
Stopa bezrobocia osób (w %)	11,6	13,5	15,4	+3,8 pkt

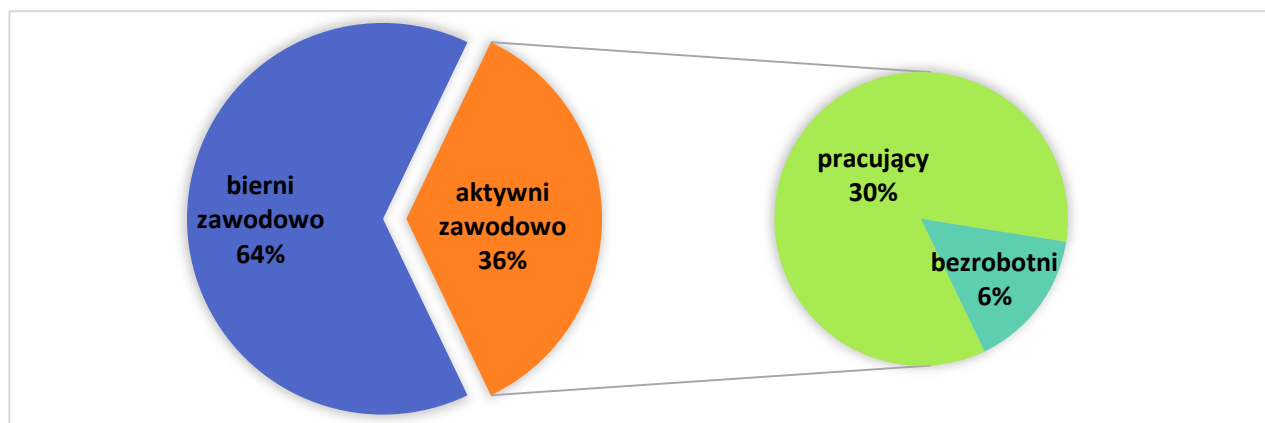
Źródło: Opracowanie własne na podstawie bazy danych GUS, BDL oraz publikacji Urzędu Statystycznego w Białymstoku:

"Aktywność ekonomiczna ludności w woj. podlaskim w, III, IV kwartale 2018 r. i III kwartale 2019 r."

KOMENTARZ ANALITYCZNY

- W województwie podlaskim, podobnie jak w całej Polsce oraz Unii Europejskiej, osoby młode znajdują się w trudniejszej sytuacji na rynku pracy. Spośród 109 tys. osób młodych, w wieku 15-24 lata, 70 tys. jest biernych zawodowo, głównie ze względu na naukę. Spośród 39 tys. młodych osób aktywnych zawodowo, pracuje 33 tys. Na przestrzeni roku spadła liczba biernych zawodowo w wieku 15-24 lata o 1 tys. osób oraz aktywnych zawodowo o 4 tys. osób. Młodzi charakteryzują się niższą niż starsze grupy wiekowe aktywnością zawodową, gdyż tylko 35,8% z nich jest aktywnych zawodowo. Niski jest zwłaszcza udział osób pracujących w analizowanej grupie wiekowej – 30,3%. Dla porównania, wskaźnik zatrudnienia dla osób w wieku 35-54 lata przekroczył 80%.
- Na przestrzeni roku odnotowano pogorszenie sytuacji osób młodych, bowiem w porównaniu do III kwartału 2018 r. współczynnik aktywności zawodowej tej grupy wiekowej zmniejszył się o 1,9 p. proc., a wskaźnik zatrudnienia obniżył się o 2,2 p. proc. Dla porównania: dla ogółu ludności województwa w wieku 15 lat i więcej współczynnik aktywności zawodowej zwiększył się o 0,5 p. proc., a wskaźnik zatrudnienia o 0,6 p. proc. Natomiast liczba osób bezrobotnych w wieku 15-24 lata wyniosła 6 tys. i w porównaniu z III kwartałem 2018 r. wzrosła o 1 tys. Stopa bezrobocia osób młodych osiągnęła poziom 15,4% i w skali roku wzrosła aż o 3,8 p. proc. (stopa bezrobocia dla ogółu ludności województwa wyniosła 3,5% i na przestrzeni roku nie uległa zmianie).

Rysunek 1. Aktywność zawodowa osób młodych w wieku 15-24 lata (wg BAEL) w III kwartale 2019 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Aktywność ekonomiczna ludności w woj. podlaskim w III kwartale 2019 r., Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2019

Tabela 2. Bierność społeczna młodzieży (NEET – Not in Employment, Education or Training) % udział w grupie wiekowej 15-24 w latach 2016-2018 w woj. podlaskim na tle Polski oraz Unii Europejskiej

Wyszczególnienie	woj. podlaskie (w %)			Polska (w %)			UE 28 (w %)		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
ogółem	10,3	8,6	7,6	10,5	9,5	8,7	11,6 ^a	10,9	10,5
kobiety	11,4	10,2	9,0	11,1	10,7	10,1	11,9	11,2	10,9
mężczyźni	9,2	*	*	10,0 ^a	8,3	7,3	11,3 ^a	10,7 ^a	10,1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie bazy danych EUROSTAT;

* b. danych; ^a zmieniono dane w porównaniu do wcześniej publikowanych.

KOMENTARZ ANALITYCZNY

- W 2018 r. w Unii Europejskiej (UE 28) co 9 osoba młoda w grupie wiekowej 15-24 lata (10,5%) była bierna społecznie (NEET). Średnia dla Polski (8,7%) była niższa o 1,8 p. proc. niż wskaźnik europejski, a dla woj. podlaskiego (7,6%) niższa o 1,1 p. proc. niż wskaźnik ogólnopolski i o 2,9 p. proc. niż europejski. Podobnie jak w skali Europy, większa bierność zawodowa i edukacyjna charakteryzuje młode kobiety; w Polsce wskaźnik NEET dla młodych kobiet był o 2,8 p. proc. wyższy niż dla młodych mężczyzn (czyli 3,5-krotnie bardziej niż w UE, gdzie odnotowano różnicę o 0,8 p. proc.).
- W krajach Unii Europejskiej, w tym także w Polsce wskaźnik NEET, czyli odsetek młodzieży biernej zawodowo i edukacyjnie, w 2018 roku uległ zmniejszeniu (odpowiednio o: 0,4 i 0,8 p. proc.). W woj. podlaskim wartość tego wskaźnika zmniejszyła się o 1,0 p. proc.

BEZROBOCIE REJESTROWANE OSÓB MŁODYCH

Tabela 3. Wybrane kategorie osób młodych w wieku do 30 roku życia w woj. podlaskim (bezrobocie rejestrowane) w ujęciu kwartalnym (stan w końcu kwartału)

Wyszczególnienie	III kwartał 2018		IV kwartał 2018		III kwartał 2019		III kw. 2019– III kw. 2018 (+/-)	
	<i>j.m.</i> Liczba osób	%	Liczba osób	%	Liczba osób	%	w liczbach	w %
Bezrobotni ogółem	36050	100	36786	100	32805	100	-3245	-9,0
Bezrobotni w wieku do 30 r. ż., w tym:	10036	27,8	10012	27,2	8914	27,2	-1122	-11,2
		100		100		100		
➤ Kobiety	5722	57,0	5651	56,4	5186	58,2	-536	-9,4
➤ Zamieszkali na wsi*	-	-	4617	46,1	-	-	-	
➤ Z wykształceniem poniżej średniego	3357	33,4	3336	33,3	2986	33,5	-371	-11,1
➤ Z wykształceniem wyższym	1831	18,2	1938	19,4	1568	17,6	-263	-14,4
➤ Bez stażu pracy	3416	34,0	3229	32,3	2832	31,8	-584	-17,1
➤ Długotrwale bezrobotni	4292	42,8	4118	41,1	3528	39,6	-764	-17,8
➤ Osoby niepełnosprawne	226	2,3	236	2,4	225	2,5	-1	-0,4
➤ Osoby korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej	99	1,0	115	1,1	86	1,0	-13	-13,1
➤ Osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż. oraz osoby posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r.ż.	3001	29,9	2954	29,5	2694	30,2	-307	-10,2
➤ Osoby w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (18-24 lata)	1021	10,2	1125	11,2	901	10,1	-120	-11,8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku.

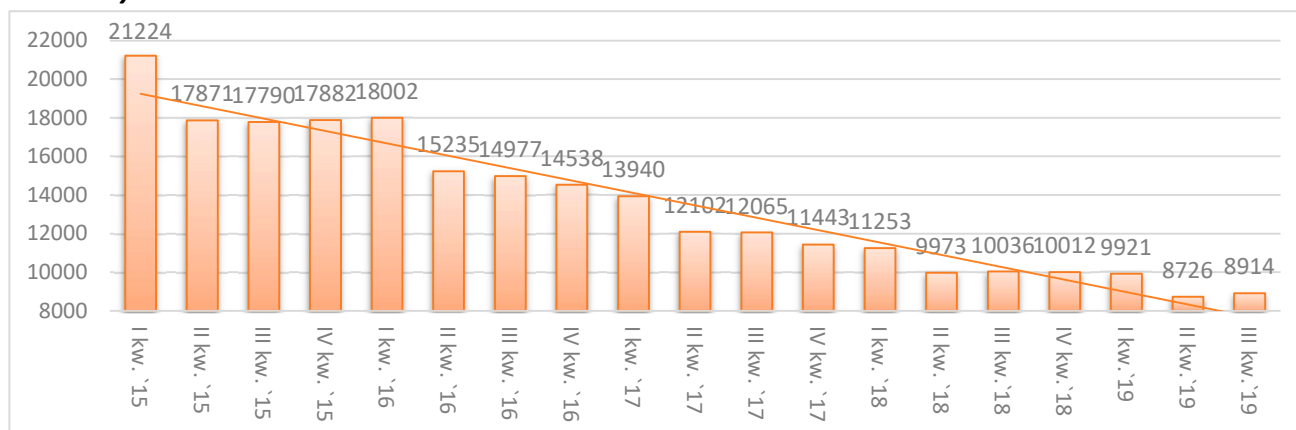
* Dane prezentowane w ujęciu rocznym

KOMENTARZ ANALITYCZNY

- W końcu III kwartału 2019 r. w urzędach pracy woj. podlaskiego zarejestrowanych było 8914 osób do 30 roku życia, co stanowiło 27,2% ogółu bezrobotnych. Na przestrzeni roku liczebność bezrobotnej młodzieży zmniejszyła się o 1122 osoby, tj. o 11,2% (przy spadku ogólnej liczby bezrobotnych o 9,0%).
- W końcu III kwartału 2019 r. bezrobotne młode kobiety były w większości (58,2%). W porównaniu do analogicznego kwartału poprzedniego roku udział procentowy kobiet wzrósł o 1,2 p. proc.
- Niższy poziom wykształcenia (poniżej średniego) reprezentowało 33,5% młodych osób zarejestrowanych w urzędach pracy w końcu III kwartału 2019 r. i ich procent zwiększył się na przestrzeni roku o 0,1 p. proc. Z kolei osoby legitymujące się wykształceniem wyższym stanowiły 17,6% i było to 0,6 p. proc. mniej niż w końcu III kwartału 2018 r.

- Brak stażu pracy, a tym samym doświadczenia zawodowego, to również istotne utrudnienie w aplikowaniu o pracę. W końcu III kwartału 2019 r. stażu pracy nie posiadało 31,8% młodych osób. Jednak i w tym zakresie sytuacja się poprawia, bowiem odsetek bezrobotnych do 30 roku życia bez stażu pracy był niższy niż w analogicznym okresie ubiegłego roku o 2,2 p. proc.
- Udział osób młodych długotrwale bezrobotnych wyniósł 39,6%. W porównaniu do III kwartału 2018 r. udział tej grupy bezrobotnych zmniejszył się o 3,2 p. proc.
- W końcu III kwartału 2019 r. udział młodych osób z niepełnosprawnością wyniósł 2,5%, a ich udział uległ zwiększeniu w ciągu roku o 0,2 p. proc.
- Wśród bezrobotnych przed 30. rokiem życia nastąpił spadek liczby osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej (o 13, do 86). W końcu III kwartału 2019 roku stanowili oni 1,0% młodych bezrobotnych, a ich udział w porównaniu do analogicznego okresu poprzedniego roku nie uległ zmianie.
- Rodzicielstwo młodych osób, w szczególności kobiet, może sprzyjać powstawaniu tzw. zjawiska NEET, czyli nieuczestniczenia w edukacji bądź szkoleniach, niepodejmowania zatrudnienia, a w dalszej kolejności nawet wykluczeniu z rynku pracy. Potwierdzają to wyniki badań panelowych realizowanych przez Eurostat, ale również badania regionalne. W takiej sytuacji znajdują się podlascy młodzi rodzice posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub niepełnosprawne do 18 roku życia. W rejestrach powiatowych urzędów pracy w końcu III kwartału 2019 r. znalazło się 2,7 tys. takich osób, tj. 30,2% spośród bezrobotnych do 30. roku życia. Ich udział wzrósł w porównaniu analogicznego okresu ubiegłego roku o 0,3 p. proc., co koresponduje ze wzrostem udziału bezrobotnych kobiet, które stanowią 91,9% tej kategorii bezrobotnych do 30 roku życia.
- Powiązanie systemu edukacji z rynkiem pracy w kontekście zapewnienia ciągłości aktywizacji edukacyjnej i zawodowej osób młodych jest istotne z punktu widzenia przeciwdziałania bezrobociu najmłodszych zasobów siły roboczej. W końcu III kwartału 2019 r. w rejestrach podlaskich urzędów pracy było 901 bezrobotnych młodych ludzi w wieku 18-24 lata będących w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (10,1%). W ciągu roku nastąpił spadek udziału tej grupy o 0,1 p. proc.

Rysunek 2. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w wieku do 30 r. ż. w latach 2015-2019 w ujęciu kwartalnym

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku.

AKTYWIZACJA OSÓB MŁODYCH – AKTYWNE PROGRAMY RYNKU PRACY

W niniejszym podrozdziale uwzględniono szerszą grupę wiekową ze względu na kierowanie wsparcia przez publiczne służby zatrudnienia do osób młodych w wieku do 30 roku życia.

Tabela 4. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych do 30 roku życia w woj. podlaskim w ujęciu kwartalnym

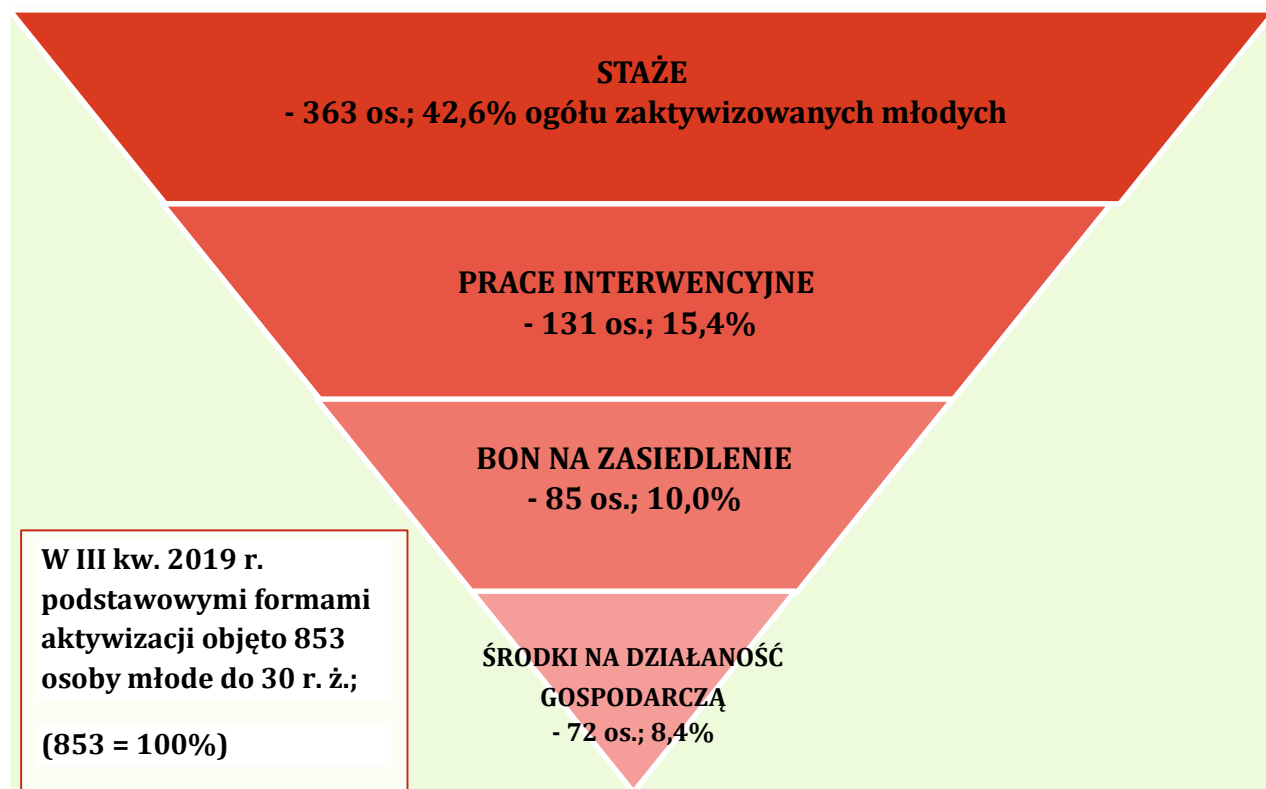
Wyszczególnienie <i>j.m.</i>	III kw. 2018		IV kw. 2018		III kw. 2019		III kw. 2019– III kw. 2018 (+/-)	
	Liczba osób	%	Liczba osób	%	Liczba osób	%	w liczbach	%
Liczba bezrobotnych do 30 roku życia wyrejestrowanych z ewidencji PUP ogółem, w tym:	5766	100	5720	100,0	5012	100	-754	-13,1
• z powodu podjęcia pracy	3065	53,2	3389	59,2	2768	55,2	-297	-9,7
Liczba bezrobotnych do 30 roku życia objętych podstawowymi formami aktywizacji, z tego:	1351	23,4	909	15,9	853	17,0	-498	-36,9
➤ Praca subsydiowana, z tego w ramach:	618	10,7	547	9,6	418	8,3	-200	-32,4
➤ prac interwencyjnych	178	3,1	58	1,0	131	2,6	-47	-26,4
➤ robót publicznych	76	1,3	49	0,9	31	0,6	-45	-59,2
➤ środków na działalność gospodarczą	93	1,6	109	1,9	72	1,4	-21	-22,6
➤ refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	67	1,2	87	1,5	53	1,1	-14	-20,9
➤ bonu na zasiedlenie (podjęcie pracy poza miejscem zamieszkania)	79	1,4	133	2,3	85	1,7	+6	+7,6
➤ bonu zatrudnieniowego	5	0,1	6	0,1	0	0,0	-5	-100,0
➤ inne	120	2,1	105	1,8	46	0,9	-74	-61,7
➤ Szkolenia	76	1,3	55	1,0	67	1,3	-9	-11,8
w tym w ramach bonu szkoleniowego	31	0,5	19	0,3	32	0,6	1	3,2
➤ Staż u pracodawcy	651	11,3	303	5,3	363	7,2	-288	-44,2
w tym w ramach bonu stażowego	10	0,2	0	0,0	8	0,2	-2	-20,0
➤ Przygotowanie zawodowe dorosłych	1	0,02	0	0,0	0	0,0	-1	-100,0
➤ Prace społecznie użyteczne	5	0,1	4	0,1	5	0,1	0	0,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku.

KOMENTARZ ANALITYCZNY

- Młodzi bezrobotni, do 30. roku życia, którzy zostali wyłączeni z ewidencji bezrobotnych w III kwartale 2019 r. (5012 osób), stanowili znaczny odsetek 39,1% spośród ogółu bezrobotnych (12816).
- Wraz ze spadkiem liczebności zarejestrowanych bezrobotnych zmniejsza się liczba osób korzystających z form aktywizacji oferowanych przez powiatowe urzędy pracy (prace interwencyjne, roboty publiczne, dofinansowywanie działalności gospodarczej, refundacja kosztów zatrudnienia bezrobotnego, bon na zasiedlenie, bon zatrudnieniowy, refundacja składek na ubezpieczenie społeczne). Bezrobotni do 30 roku życia, którzy skorzystali z ww. subsydiów w III kwartale 2019 r., stanowili 17,0% wszystkich bezrobotnych wyrejestrowanych z ewidencji PUP z tej grupy wiekowej. W ramach prac subsydiowanych najwięcej osób młodych skierowano do prac interwencyjnych – 131 osób (o 47 osób mniej niż przed rokiem), pracę poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie podjęło 85 osób (o 6 osób więcej niż w III kwartale 2018 r.). ze środków na podjęcie działalności gospodarczej skorzystały 72 osoby (o 21 osób mniej niż przed rokiem). Poza tym 78 bezrobotnych do 30 roku życia podjęło się prowadzenia działalności gospodarczej niesubsydiowanej ze środków publicznych (o 3 więcej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego).
- Ponadto 53 młodych bezrobotnych skorzystało z oferowanej pracodawcom refundacji kosztów zatrudnienia (o 14 osób mniej niż w III kwartale 2018 r.), a 31 młodych bezrobotnych zostało skierowanych do robót publicznych (o 45 osób mniej niż przed rokiem).
- Obok prac subsydiowanych popularną formą aktywizacji osób młodych są staże; z tej formy pomocy w III kwartale 2019 r. skorzystały 363 osoby do 30 roku życia i było to o 288 osób mniej niż przed rokiem (o 44,2%).
- W III kwartale 2019 r. szkolenia rozpoczęło 67 młodych bezrobotnych, w tym 32 osoby w ramach bonu szkoleniowego. W porównaniu do III kwartału 2018 r. zainteresowanie szkoleniami wśród osób młodych spadło o 11,8%.
- Do prac społecznie użytecznych skierowano w III kwartale br. 5 osób do 30 roku życia (podobnie jak przed rokiem).
- Generalnie, w III kwartale 2019 r. zmniejszyła się liczba bezrobotnych korzystających z usług powiatowych urzędów pracy. Również liczba osób młodych rejestrujących się w PUP i opuszczających ewidencję urzędów pracy była mniejsza. W porównaniu do III kwartału 2018 r. wyrejestrowanych zostało mniej o 754 bezrobotnych do 30. roku życia, tj. o 13,1%, co związane było ze spadkiem liczby osób młodych podejmujących zatrudnienie o 297, tj. o 9,7%, a także liczby osób, które nie potwierdziły gotowości do pracy o 158, tj. o 14,6%.

Rysunek 3. Dominujące formy aktywizacji osób młodych do 30 roku życia w III kwartale 2019 roku (udział w ogólnej liczbie zaktywizowanych bezrobotnych do 30 r. ż.)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

MIEJSCA PRACY NA PODLASKIM RYNKU PRACY

- łącznie osoby bezrobotne i poszukujące pracy miały w III kwartale 2019 r. do dyspozycji 5892 oferty pracy, tj. o 1646 (o 21,8%) ofert mniej niż w analogicznym okresie 2018 roku.
- Z ogólnej liczby ofert pracy liczba miejsc zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej zgłoszonych przez podlaskich pracodawców do urzędów pracy w III kwartale 2019 r. wyniosła 5266 i w porównaniu do analogicznego okresu w 2018 roku zmniejszyła się o 1116, czyli o 17,5%.
- Pracodawcy zgłosili również 626 miejsc aktywizacji zawodowej (w tym 603 miejsca stażu i 23 miejsca pracy społecznie użytecznej), tj. o 530 (o 45,8%) mniej niż w analogicznym okresie 2018 r. Oferty stażu stanowiły 96,3% miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w III kwartale 2019 r. (95,8% przed rokiem).

WARTOŚCI WSKAŹNIKÓW ZREALIZOWANYCH W RAMACH GWARANCJI DLA MŁODZIEŻY W WOJ. PODLASKIM WRAZ Z KOMENTARZEM

Tabela 5. Wartości wskaźników zrealizowanych w ramach Działania 1.1 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe. Poddziałanie 1.1.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER 2014-2020)

Opis	2019			
	Ogółem	I kwartał	II kwartał	III kwartał
Wskaźniki produktu				
Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie	781	435	252	94
Liczba osób poniżej 30 lat z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	33	19	12	2
Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w Programie	2292	1218	746	328
Wskaźniki rezultatu				
Liczba osób poniżej 30 lat, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu	67	5	18	44

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zawartych w SL2014

KOMENTARZ ANALITYCZNY

- W III kwartale 2019 roku w ramach projektów realizowanych przez powiatowe urzędy pracy województwa podlaskiego finansowanych z PO WER 2014-2020 i wdrażanych zgodnie ze standardami określonymi w Planie realizacji Gwarancji dla Młodzieży **udzielono wsparcia 328 młodym osobom bezrobotnym poniżej 30 roku życia**, które wzięły udział w Programie w ramach Działania 1.1 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe; Poddziałania 1.1.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego.
- Wśród nich 28,7% to osoby młode długotrwale bezrobotne. Zamierzony w programie rezultat w postaci uzyskania kwalifikacji osiągnęły 44 osoby młode.

Tabela 6. Wartości wskaźników zrealizowanych w ramach Działania 1.2 Wsparcie osób młodych na regionalnym rynku pracy – projekty konkursowe. Poddziałanie 1.2.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER 2014-2020)

Opis	2019			
	Ogółem	I kwartał	II kwartał	III kwartał
Wskaźniki produktu				
Liczba osób poniżej 30 lat z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	13	0	4	9
Liczba osób biernych zawodowo, nieuczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, objętych wsparciem w programie	266	52	80	134
Wskaźniki rezultatu				
Liczba osób poniżej 30 lat, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu	117	0	38	79

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zawartych w SL2014

KOMENTARZ ANALITYCZNY

- W III kwartale 2019 r. kontynuowane były projekty w ramach Działania 1.2 Wsparcie osób młodych na regionalnym rynku pracy – projekty konkursowe; Poddziałania 1.2.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego. W ramach niniejszych projektów wsparcia udzielono 134 osobom biernym zawodowo poniżej 30 roku życia. W grupie osób objętych wsparciem w programie w III kwartale znalazło się 9 osób młodych z niepełnosprawnościami. W omawianym okresie 79 uczestników uzyskało kwalifikacje zawodowe. Wspomniane przedsięwzięcia wdrażane są zgodnie ze standardami określonymi w Planie realizacji Gwarancji dla Młodzieży.

Opracowanie:

Wydział Badań i Analiz

Wydział Wdrażania PO WER

WUP w Białymstoku